

Hadsel kommune
Et hav av muligheter

Hadsel kommune Kommuneplanens arealdel 2025-2037

Planbeskrivelse

Vedtatt av kommunestyret 23/10-2025

Innhold

Forord	4
1 Innledning	5
1.1 Om planbeskrivelsen	5
1.2 Formål og mål	5
1.3 Politisk bestilling	6
2 Rammebetingelser	6
2.1 Aktuelle lover	6
2.2 Føringer i kommuneloven for det kommunale selvstyret	7
2.3 Føringer i plan og bygningsloven	7
2.4 Nasjonale forventninger	8
2.5 Statlige planretningslinjer- og bestemmelser	8
2.6 Føringer fra Nordland fylkeskommune	8
2.7 Kommunestyrets arealpolitikk	9
2.8 Hadsels behov	13
3 Planens hovedinnhold	14
3.1 Planvask	14
3.2 Hovedinnhold	15
4 Prosess og medvirkning	15
5 Metodikk	16
6 Omdisponeringer	16
7 Planens samlede virkninger	16

Nasjonal arealplan-ID:	202209
Plantype:	Kommuneplanens arealdel
Planbestemmelser:	Med bestemmelser som egen tekst
Lovhjemmel:	Plan- og bygningsloven av 2008 jf. § 11
Vertikalnivå:	På grunnen/ vannoverflaten
Kommune:	1866 Hadsel
Tiltakshaver:	Hadsel kommune
Saksnr. (360):	21/00248
Oppstartsvedtak & offentlig ettersyn-planprogram:	Kommunestyrets vedtak av 26/4-2018, jf. sak 23/18
Endelig vedtak, planprogram:	Kommunestyrets vedtak av 13/12-2018 i sak 87/18 (felles planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel)
Start kommunal saksbehandling:	Juni 2021
Vedtak, offentlig ettersyn:	1. høring: Kommunestyrets vedtak 10/11-2022 i sak 87/22 2. høring: Kommunestyrets vedtak 20/6-2024 i sak 55/24 3. høring: Kommunestyrets vedtak 19/6-2025 i sak 42/25
Endelig vedtak:	Kommunestyrets vedtak 23/10-2025 i sak 77/25
Styringsgruppe:	Kommunestyret
Arbeidsgruppe:	Samfunnsplanlegger Hans Christian Haakonsen Enhetsleder plan & utvikling Øyvind Bjerke Byggesaksbehandler Per Anders Fjølstad Byggesaksbehandler Donjeta Qyqalla Prosjektmedarbeider, vei Line A. Jacobsen Næringssjef Daniel Sowe Rådgiver Jørgen Henriksen Landbruksrådgiver/ viltforvalter Harald Andersen Landbruksrådgiver Bjørn Helge Sandberg I tillegg har følgende deltatt: Tidl. miljørådgiver Terese Nygård, tidl. enhetsleder Bjørn Atle Nilsen, tidl. fagleder VVA Edvarda Lien, tidl. sivilingeniør Helena Marie Amdal, tidl. senioringeniør Katja Poriaz Hjertaas, tidl. byggesaksbehandler Odd Einar Sørensen, tidl. enhetsleder kommunalteknikk Robin Stokkan Tømmerås
Plankonsulent, kart:	HR prosjekt AS v/ arealplanleggerne Kinga Aleksandra Anderdal & Torstein Kaslegard (avsluttet oppdrag), Asplan Viak AS v/ arealplanlegger Dagmar Kristiansen
Saksbehandler:	Hans Christian Haakonsen
Plandokumenter:	Planbeskrivelse (dette dokument) Planbestemmelser og retningslinjer Plankart, hovedkart Plankart, båndleggingssoner (etter pbl. § 11-8 bokstav d) Plankart, faresoner (etter pbl. § 11-8 bokstav a) Plankart, hensynsoner (etter pbl. § 11-8 bokstav c) Plankart, sikringssoner (etter pbl. § 11-8 bokstav a) Vedlegg 1 – kartutsnitt, tettsteder Vedlegg 2 – kartutsnitt, soner Vedlegg 3 - arealregnskap Vedlegg 4 - ROS analyse Vedlegg 5 - Konsekvensutredning
Lokale grunnlagsdokumenter:	Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2032, vedtatt av kommunestyret 18/6-2021 Kommuneplanens arealdel 2014-2026, vedtatt av kommunestyret 10/4-2014 Kommunal planstrategi 2016-2019, vedtatt av kommunestyret 29/9-2016 (opphevet) Kommunal planstrategi 2020-2023, vedtatt av kommunestyret 19/6-2020 Felles planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, vedtatt av kommunestyret 13/12-2018
Adresseinformasjon:	Hadsel kommune, Rådhusgata 5, 8450 Stokmarknes epost: postmottak@hadsel.kommune.no Tlf.: 76 16 40 00
Forsidefoto:	Fleinesvika på Langøya, foto: Hadsel kommune

Forord

Kommuneplanen sier noe om hvor vi ønsker å gå som lokalsamfunn. Den består av en samfunnsdel og arealdel. Den overordnede politikken ligger i samfunnsdelen, også det som går på Hadsels arealer. Arealdelen viser hvordan Hadsels arealer er oppdelt i forskjellige formål: Noen steder vil vi ha boligbebyggelse, andre steder industri osv. Det er kommunestyret som bestemmer til slutt hvordan det skal være, og dette må også stemme overens med nasjonale og regionale interesser. Når en arealdel lages må forslaget legges ut på høring slik at alle kan få lov til å si sin mening, enten det måtte være staten, fylkeskommunen, nabokommuner, bedrifter, organisasjoner og sist, men ikke minst innbyggerne i kommunen.

Samfunnet endrer seg hele tiden og arealdelen fra 2014 er derfor utdatert. Det er spesielt 5 områder som har kommet inn for fullt og som vi må justere oss i forhold til:

- FNs bærekraftsmål
- Klimaendringer
- Hensynet til ulike naturfarer
- Hensynet til landbruk og reindrift
- Hensynet til natur

Statsforvalteren har skrevet at kommunene må ha et arealregnskap, og at planleggingen først må ta hensyn til hva vi har før vi evt. vurderer bruk av nye områder. Det ble derfor utarbeidet et arealregnskap da kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt. Dette regnskapet fremlegges i ny versjon, jf. vedlegg 3.

Kommunestyret bestemte at vi skulle «vaske» eksisterende plan i forhold til om et formålsområde i det hele tatt er benyttet. I tillegg viser samfunnsdelen klare føringer i forhold til naturfarer, klima, jordvern, reindrift, natur og friluftsliv som også har påvirket planvasken.

Videre må nevnes at å lage en arealplan er en svært tidkrevende- og komplisert prosess med bl.a. betydelige utredninger utledet av bl.a. overordnede føringer og regelverk. Faren for innsigelser fra overordnet myndighet kan derfor være stor. Forrige gang vi laget en arealplan måtte vi håndtere en rekke innsigelser og vi gikk gjennom 3 høringsrunder før kommunestyret endelig kunne lande planen.

I denne prosessen innkom også innsigelser som nå forhåpentligvis er ryddet vekk. Innsigelser betyr at kommunestyret ikke kan egengodkjenne arealplanen før påpekte forhold er rettet opp. Dersom kommunestyret likevel godkjenner den vil arealplanen som rettsgrunnlag være ugyldig, og etterfølgende vedtak med hjemmel i arealplanen vil automatisk være ugyldige.

Den nye arealplanen ligger samlet sett midt i mellom bruk og vern av arealer: Den verner noe, og den bruker noe. Den ligner således på et kompromiss.

1 Innledning

Alle kommuner skal ha en egen [kommuneplan](#). Den skal inneholde en samfunnsdel og en arealdel. [Hadsel kommunes samfunnsdel](#) ble vedtatt 18/6-2021 og gjelder for perioden 2021-2032. I samfunnsdelen ligger også kommunens overordnede arealpolitikk.

Denne arealdelen er utformet etter aktuelt lovverk, nevnte lokalpolitikk og ut fra Kommunal- og distriktsdepartementets veileder [H-2481 B «Kommuneplanens arealdel»](#).

1.1 Om planbeskrivelsen

Jf. plan- og bygningsloven § 4-2 første ledd: *Planbeskrivelse* (sitat): «*Alle forslag til planer etter loven skal ved offentlig ettersyn ha en planbeskrivelse som beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt planens forhold til rammer og retningslinjer som gjelder for området*». Dokumentet du nå leser er **planbeskrivelsen**. Planbeskrivelsen skal grovt sett handle om å:

- Beskrive planens *formål og mål*
- Beskrive planens *hovedinnhold*
- Beskrive planens *virkninger*
- Angi hvilke *vurderinger* som har ført frem til den foreslåtte planen
- Angi hvilke *rammebetingelser* planen bygger på.

1.2 Formål og mål

Formål:

I Plan- og bygningsloven (pbl) § 11-5 står at arealplanen skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Dette er formålet. Vi skal merke oss ordet *sammenheng* som er helt sentralt. Arealbruken må være knyttet til fremtidig samfunnsutvikling, den kan ikke stå alene. Og de sikreste svarene på den fremtidige samfunnsutviklingen ligger bl.a. i offisiell statistikk bl.a. fra SSB. Det må i størst mulig grad skilles mellom ønsker og faktiske behov. Ellers må hitsettes at arealplanen fastsetter framtidig arealbruk for områder og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak. Dette betyr at det i utgangspunktet kun tillates tiltak som er i tråd med arealplanen. På denne måten sikrer man en forutsigbar og langsiktig arealforvaltning i kommunen.

Mål:

Arealplanen er utledet av samfunnsdelens kapittel 5.7. Her er hovedgrepene i planforslaget:

1. Det legges opp til at hele Hadsel tas i bruk (jf. samfunnsdelen *kap. 5.2 Bolyst* bokstav a). Det skal være anledning til å bosette seg i bygdene så vel som i tettstedene.
2. Det skal bygges ut i/ved etablerte utbyggingsområder (jf. samfunnsdelens *kap. 5.7 Bolig- og næringsområder samt fortetting & Fritidsbebyggelse og camping*)
3. Det er strategisk viktig for kommunen å ha bosettinger rundt/ i nærheten av aktive gårdsbruk slik at bønder får flere naboer og bygdemiljøene dermed kan utvikle seg til beste for beboere og bønder. Spesielt viktige områder er:
 - *Strekningen Sortland grense-Skagen-Råbogen ved Sandnes*
 - *Strekningen Andvågen ved Stokmarknes-Melbu inkl. Lekang*
 - *Strekningen Melbu-Ånstad*

- *Strekningen Dragnes-Storvik*
 - *Strekningen Kaljord-Fiskfjorden*
4. Landbruks- og reindriftsareal skal beskyttes i størst mulig grad (jf. jordloven og reindriftsloven)
 5. Natur og biologisk mangfold vektlegges, jf. samfunnsdelen kap. 5.7 *Natur og biologisk mangfold*
 6. Naturfarer hensyntas i større grad jf. samfunnsdelen kap. 5.7 *Samfunnssikkerhet og sårbarhet*
 7. *Strandsone* skal beskyttes i størst mulig grad
 8. Rent drikkevann prioriteres
 9. Planvask: Kommunen har gått igjennom alle formål i kommuneplanens arealdel 2014-2026 og korrigert områdene i forhold til strandsone, landbruksinteresser, naturfarer og myr/ biologisk mangfold. Det er også vektlagt å korrigere formål der man ikke har sett noen byggeaktivitet i siste planperiode.
 10. Dispensasjoner: Det er gjort et betydelig arbeid i distriktene for å gjøre om *bebyggt areal* (Jf. NIBIOs AR5) fra LNFR til spredt boligbebyggelse. Dette slik at vi får færre dispensasjoner.

1.3 Politisk bestilling

Kommunestyret bestilte 13/12-2018 en fornying av kommuneplanens arealdel 2014-2026. Konkret fastsatte de et felles *planprogram* for kommuneplanens samfunnsdel- og arealdel, som også tjener som politisk bestilling. Et planprogram kan sammenlignes med en oppskrift for den etterfølgende planprosessen frem til ny plan. Her ble det beskrevet hvordan den nye arealdelen skulle utformes og plandokumentene følger i stor grad dette. Arealdelen er også resultat av de overordnede arealpolitiske føringene i samfunnsdelen, og ellers overordnede føringer.

2 Rammebetingelser

Kommuneplanens arealdel avgrenses av aktuelle lover og forskrifter, nasjonale og regionale føringer. Den overordnede arealpolitikken er angitt i kommuneplanens samfunnsdel. Planen gjelder for Hadsels uregulerte landarealer. For sjøarealene har kommunestyret allerede vedtatt en kystsoneplan.

2.1 Aktuelle lover

Oppstillingen nedenfor inkluderer også tilhørende forskrifter selv om disse ikke er opplistet.

- LOV-2008-06-27-71 *Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)*
- LOV-2009-06-19-100 *Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)*
- LOV-2017-06-16-60 *Lov om klimamål (klimaloven)*
- LOV-1995-05-12-23 *Lov om jord (jordlova)*
- LOV-2005-05-27-31 *Lov om skogbruk (skogbrukslova)*
- LOV-2007-06-15-40 *Lov om reindrift (reindriftsloven)*
- LOV-1957-06-28-16 *Lov om friluftslivet (friluftsløven)*
- LOV-1977-06-10-82 *Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)*

- LOV-2009-06-19-101 Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven)
- LOV-1978-06-09-50 Lov om kulturminner (kulturminneloven)
- LOV-1963-06-21-23 Lov om veger (vegloven)
- LOV-1981-03-13-6 Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- LOV-2000-11-24-82 Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
- LOV-2011-06-24-29 Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- LOV-2017-06-16-51 Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven)
- LOV-1993-06-11-101 Lov om luftfart (luftfartsloven)
- LOV-1967-02-10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

2.2 Føringer i kommuneloven for det kommunale selvstyret

Kommuneloven § 2-1:

«Kommunene og fylkeskommunene utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer».

Det følger av dette at selvstyret kun kan utøves innenfor de rammer lovgivningen til enhver tid fastsetter. Det er i forarbeidene til loven presisert at en anerkjenner statlig styring og kontroll, for eksempel ved klage, tilsyn og innsigelser.

Kommuneloven § 2-2:

«Det kommunale og fylkeskommunale selvstyret bør ikke begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål. Offentlige oppgaver bør fortrinnsvis legges til det forvaltningsnivået som er nærmest innbyggerne».

Dette er en klar nyskapning om prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til det kommunale selvstyret. Her formuleres tre sentrale prinsipper for forholdet mellom nasjonale myndigheter og kommunene:

forholdsmessighetsprinsippet, nærhetsprinsippet og finansieringsprinsippet.

Vær oppmerksom på at § 2-2 er «bør-bestemmelser» som ikke i seg selv binder verken Stortinget eller statsforvaltningen. Men de fastsetter at ny lovgivning, nye forskriftsbestemmelser og bruk av andre styringsmidler bør vurderes opp mot disse prinsippene.

2.3 Føringer i plan og bygningsloven

Plan og bygningsloven er den sentrale loven i arealplanleggingen. Her er viktig å trekke frem følgende (sitat):

§ 11-5. Kommuneplanens arealdel

Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område. Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt. Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer. Kommunen kan etter vurdering av eget behov detaljere kommuneplanens arealdel for hele

eller deler av kommunens område med nærmere angitte underformål for arealbruk, hensynssoner og bestemmelser, jf. §§ 11-7 til 11-11

§ 4-2. Planbeskrivelse og konsekvensutredning

Alle forslag til planer etter loven skal ved offentlig ettersyn ha en planbeskrivelse som beskriver planens formål, hovedinnhold og virkninger, samt planens forhold til rammer og retningslinjer som gjelder for området. For regionale planer og kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging og for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse - konsekvensutredning - av planens virkninger for miljø og samfunn. Kongen kan gi forskrift om planprogram, planbeskrivelse og konsekvens-utredninger, herunder om behandling av planer med grenseoverskridende virkninger

2.4 Nasjonale forventninger

Hvert fjerde år utarbeider Regjeringen dokumentet [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#). Denne skal legges til grunn for kommunenes planarbeid og statlige myndigheters medvirkning i denne planleggingen. Hensikten er å sikre sammenheng mellom nasjonal, regional og kommunal planlegging og slik sørge for forutsigbar utvikling etter felles målsettinger. [FNs bærekraftsmål](#) er særlig løftet frem og skal legges til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

2.5 Statlige planretningslinjer- og bestemmelser

Det er utarbeidet en rekke statlige planretningslinjer- og bestemmelser som er gjeldene for kommunenes arealplanlegging. Disse har status som forskrifter og er dermed juridisk bindende for kommunene. Her er de viktigste:

- Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet (2025), jf. forskrift FOR-2025-01-24-69
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (1995), jf. forskrift FOR-1995-09-20-4146
- Statlige planretningslinjer for klima- og energi
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021), jf. forskrift FOR-2021-05-28-1666
- Forskrift om kart, stedfestet informasjon, arealformål og kommunalt planregister (2025), jf. forskrift FOR-2025-01-20-52

2.6 Føringer fra Nordland fylkeskommune

- Regional planstrategi 2024-2028
- Fylkesplan for Nordland 2013-2025
- Regional plan for klima- og miljø, grønn omstilling i Nordland 2021-2030
- Regional plan for vannforvaltning Nordland og Jan Mayen vannregion 2022-2027
- Regional plan for by- og regionsenterpolitikk 2017-2025
- Regional plan om vannkraft i Nordland
- Regional transportplan for Nordland 2018-2029
- Regional folkehelseplan Nordland 2018-2025
- Regional plan for Landbruk i Nordland 2018-2030

2.7 Kommunestyrets arealpolitikk

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2032 ble vedtatt av kommunestyret 18/6-2021. Den gir bl.a. føringer for kommuneplanens arealdel, jf. kap. 5.7:

Generelt

- a) *Hadsel kommune bør føre en restriktiv arealbruk i fremtiden av hensyn til klima- og miljø, og slik at vi får en mest mulig bærekraftig arealforvaltning.*
- b) *Kommunen bør søke å transformere allerede eller tidligere bebygde arealer fremfor å omdisponere arealer som i dag ikke er gjort inngrep i til byggeformål.*
- c) *Vi skal sikre og skape gode oppvekstsvilkår for barn og unge gjennom planlegging og byggesaksbehandling.*
- d) *Arealplanleggingen skal følge de kvalitetskrav som fremgår av gjeldende kommunal planstrategi.*
- e) *Der kommuneplanens arealdel angir at et formålsområde må detaljreguleres kan tiltak innenfor området ikke iverksettes før reguleringsplanen er vedtatt. Virkninger for miljø og samfunn skal først være belyst og saksbehandlingen må sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning.*
- f) *Dersom det unntaksvis ønskes å iverksette et tiltak før reguleringsplanen er ferdig må saksbehandlingen likevel følge plan og bygningslovens bestemmelser i § 1-1 fjerde avsnitt. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler. Avgjørelser i slike saker foretas på politisk nivå.*

Bolyst, folkehelse og livsmestring

- a) *Hadsel kommune skal være en god kommune å bo i. Bolyst og folkehelsearbeid skal stå sentralt i alle kommunale planer.*

Samfunnsrisiko og sårbarhet

- a) *Det skal ikke etableres utbyggingsområder i områder som er fareområder for enten flom, ras, skred eller annen naturfare, uten at det på forhånd er innhentet kvalifisert bistand som sier noe om hvilke sikringstiltak som kan og/eller skal utføres for at området skal være trygt. Forholdet til klimaendringer skal hensyntas.*
- b) *Drikkevannskilder med tilhørende nedslagsfelt skal sikres som hensynssoner med tilhørende retningslinjer for bruk og vern.*
- c) *Det skal unngås etablering av nye utbyggingsområder i sikrede naturområder og friluftslivsområder.*
- d) *Vassdragene våre skal sikres og kantsonene bevares med hensyn til naturmiljø og fare for flom.*
- e) *Tilgjengelighet og utrykningstid for nødetatene til evt. nye utbyggingsområder skal beregnes- og vurderes på forhånd.*
- f) *Vi skal sikre samfunnet mot de negative konsekvensene av overvann gjennom at vi håndterer infiltrering, fordrøyning og avrenning på best mulig måte og ut fra overordnet regelverk og føringer.*

Bolig- og næringsområder samt fortetting

- a) Ved etablering av nye utbyggingsområder, skal fortetting i og mellom eksisterende områder prioriteres.
- b) Det skal ikke tas hull på nye områder som ikke ligger i direkte eller nær tilknytning til allerede etablerte boligområder eller næringsområder.
- c) Hensynet til friluftsliv og naturmiljø skal vurderes og hensyntas i størst mulig grad.
- d) Det skal på forhånd utarbeides ROS-analyse for alle nye bolig- og næringsområder jf. kapittel 1 og avbøtende tiltak skal fremgå og nedfelles i reguleringsbestemmelsene. Forholdet til landbruk og reindrift skal også være vurdert.

Fritidsbebyggelse og camping

- a) Ved etablering av nye utbyggingsområder, skal fortetting i og mellom eksisterende områder prioriteres. Eidsfjorden og Raftsundet videreføres som strategiske utviklingsområder for fritidsbebyggelse.
- b) Det bør ikke tas hull på nye områder som ikke ligger i direkte eller nær tilknytning til allerede etablerte områder for fritidsbebyggelse.
- c) Hensynet til friluftsliv og naturmiljø skal vurderes og hensyntas i størst mulig grad. Så også bolyst, folkehelse og livsmestring.
- d) Det skal på forhånd utarbeides ROS-analyse for alle nye områder for friluftslivbebyggelse. For enkelt-tiltak er det nok å lage en forenklet ROS-analyse med vekt på evt. naturfarer, kulturminner, landbruk og reindrift.

Samordnet areal- og transportplanlegging

- a) Hadsel kommune skal bidra til en videreutvikling av kollektivtrafikken i distriktene i lys av bosetting, skole og regionstruktur.
- b) Hadsel kommune ønsker, i samarbeid med fylkeskommunen å utvikle kollektivløsningene i kommunen og regionen.
- c) Hadsel kommune ønsker, i samarbeid med fylkeskommunen, å synliggjøre miljøeffektene av nye kollektivløsninger.
- d) Nye bolig- og næringsområder skal ha nær tilgang på kollektivtransport, slik at dette alternativet blir det foretrukne.
- e) Transport til sentrum av tettstedene, barnehager og skoler skal i større grad enn nå foregå til fots, med sykkel eller med kollektivtransport.
- f) Stokmarknes, Melbu og Sandnes skal defineres med hensyn til sentrumsutstrekning, senteromland og funksjoner.
- g) Fortetting av Stokmarknes, Melbu og Sandnes bør i framtida foregå innenfor 20 minutters gang- og/eller sykkelavstand fra sentrale sentrumsfunksjoner.
- h) På Stokmarknes og Melbu skal det legges til rette for trivelige og attraktive møteplasser for alle i sentrum.

Landbruk- og reindrift

- a) Vi skal være kritiske til å ta i bruk dyrka eller dyrkbare arealer til utbyggingsformål, med mindre fortetting i mellom allerede utbygde områder tilsier at noe jordbruksareal skal tas «hull» på. I de tilfellene kan det være aktuelt å se på om det skal avsettes øremerkede arealer for nydyrking, for å opprettholde andelen dyrka mark i kommunen.
- b) Vi skal kartlegge, verdisette- og avsette de viktigste produksjonsarealene for landbruket i kommuneplanens arealdel som hensynssoner med tilhørende retningslinjer.

- c) *Kommuneplanens arealdel og fremtidige reguleringsplaner skal i nødvendig utstrekning sikre arealer for reindrifta på Hinnøya. Dette gjelder blant annet nødvendige vår-, sommer-, høst- og vinterbeiter herunder flytteleir, trekkveier, drivningsleier, slakte- og merkeplasser, og kalvings-, luftings-, brunst- og parringsområder. Reindriftens flytteleder må ikke stenges, jf. reindrifftsloven. Vi skal avsette de viktigste områdene for reindriften i kommuneplanens arealdel. Sametinget og reindriftnæringen skal være høringspart i alle slike saker.*
- d) *Der hvor reindrifftsinteresser blir berørt, skal de samlede virkningene av planer og tiltak innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet vurderes. Sametinget og reindriftnæringen skal være høringspart i alle slike saker.*

Fiskeri- og havbruk

- a) *Havressursloven sier at de viltlevende marine ressursene tilligger fellesskapet i Norge, og at de skal sikre sysselsetting og bosetting i kystsamfunnene. Dette skal være det bærende element i kommunens utøvende fiskeripolitikk.*
- b) *Vi skal gjennom kommuneplanens arealdel legge til rette for bærekraftig vekst og utvikling av ulike havnæringer.*
- c) *Vi skal aktivt legge til rette for en forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i lakse- og ørretoppdrett.*
- d) *Planleggingen- og forvaltningen av sjøarealene skal følge opp kommende interkommunale kystsoneplan der det legges vekt på at:*
 - *Forvaltningen av sjøarealene må basere seg på eksisterende og ny kunnskap.*
 - *Forvaltningen av sjøarealene sees i en større sammenheng basert på et felles regionalt kunnskapsgrunnlag.*
 - *Tilnærmingen for interkommunal kystsoneplan for Vesterålen vil være økosystembasert. Målsettingen er å oppnå bærekraftig bruk av ressurser og goder fra økosystemene og opprettholde deres struktur, virkemåte og produktivitet.*

Kulturvern

- a) *Vi skal legge opp til et landskaps- og kulturvern der vi verner gjennom bruk.*
- b) *Vi skal bidra til å ta vare på et representativt utvalg av bygninger gjennom vern i kommunale planer*
- c) *Vi skal få oversikt over de viktigste kulturminnene/ landskapene og innarbeide hensynssoner etter pbl § 11-8 i de områdene der dette er aktuelt, og sikre kulturminneverdiene gjennom bruk av retningslinjer.*

Natur- og biologisk mangfold

- a) *Kommunen skal sikre og ta vare på, i størst mulig grad, både store og små naturområder – vernet som ikke-vernet.*
- b) *Kommunen skal ta vare på tettstedsnære naturområder/friområder, noe som er viktig for både bolyst, rekreasjon, turgåing/friluftsliv, læring og som oppleves som et stort gode for innbyggerne og hytteiere. Barn- og unge prioriteres.*
- c) *Vi skal opprettholde kulturlandskapet og det biologiske mangfoldet dette gir gjennom tradisjonell bruk av arealene.*

- d) Der det er viktige åpne naturområder som trues av gjengroing skal naturkvalitetene opprettholdes og tas vare på gjennom ulike former for skjøtsel.
- e) Vi skal sikre viktige leveområder for plante- og dyrearter, og innarbeide disse i kommuneplanens arealdel gjennom hensynssoner med retningslinjer.
- f) Vi skal ta vare på biologisk mangfold knyttet til bekkekløfter og elver, og hvor miljøverdiene er store.
- g) Grunneiere, organisasjoner, og andre kan ha ønsker om ulike tekniske inngrep i randsonene til verneområdene. Det er derfor viktig å kanalisere og styre de ulike tiltakene slik at man tar hensyn til naturkvalitetene, og samtidig ivaretar de ulike brukergruppene ved at man i noen grad legger til rette for flerbruk av naturområdene hvor dette er forsvarlig.

Vilt

- a) Kommunen har som mål å ha sunne og bærekraftige viltstammer, samtidig som man søker å utnytte det økonomiske potensialet som ligger i jakt, både for grunneiere, næringsliv og samfunn for øvrig. Et godt og variert jakttilbud er også viktig for rekreasjon og bosetting.
- b) All arealplanlegging skal forsøke å ivareta vilt- og viltinteressene på en bærekraftig måte. Grunneiere og jaktrettshavers skal ha en sentral rolle i den praktiske forvaltningen gjennom bestandsplanlegging og plan for årlig jakt.
- c) Vi skal jobbe for å ha minst mulig rovviltskader på husdyr på utmarksbeite.
- d) Vi skal bidra til å redusere antall trafikkhendelser med hjortevilt til et minimum

Innlandsfisk

- a) Vi skal sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens mangfold og produktivitet bevares.
- b) Vi skal ivareta fiskeinteressene i all kommunal planlegging. Særlig i områder med anadrome vassdrag. Alle anadrome vassdrag skal markeres i kommuneplanens arealdel med hensynssoner, og det skal innføres retningslinjer som også ivaretar fiskeforvaltningen av vassdragene.
- c) Vi skal arbeide for å fremme allmennhetens adgang til fiske, og en mer samordnet og bedre utnytting av innlandsfiskeressursene.
- d) Det skal jobbes for å fjerne og avgrense spredning av fremmedarter i vann og vassdrag.

Motorferdsel i utmark inkl. sjøarealene

- a) Vi skal arbeide for framtidig etablering av en organisert praksis for leiekjøring med snøscooter i reiselivssammenheng, jf. forskriftens § 5a og til og fra hytter for transport av materiell jf. § 5 bokstav a.
- b) Vi skal arbeide for organisering- og etablering ordninger i forhold til leiekjøring med snøscooter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, jf. forskriftens § 5 bokstav a fjerde strekpunkt eller bokstav f.
- c) Vi skal arbeide for evt. framtidig etablering av fiskeløyper for snøscooterkjøring i forbindelse med isfiske og transportbehov i den sammenheng, jf. forskriftens § 8.

- d) *Vi skal lage retningslinjer for bruk av vannscooter for å forebygge interessekonflikter og å ta vare på liv, helse og natur/ friluftsliv*

Mineralressurser og mineralutvinning

- a) *Vi skal sikre en langsiktig og optimal utnyttelse av mineralressursene, slik at vi sikrer tilgang på masser for bruk i alle deler av kommunen.*
- b) *Vi skal ha fokus på en helhetlig forvaltning av ressursene, basert på kunnskap om hva vi har og hva samfunnet trenger. Forvaltningen skal ha et bærekraftig perspektiv og skje i samarbeid med overordnede myndigheter, mineralnæringen og andre aktuelle interessenter*

Dispensasjonsbehandlinger fra kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner

- a) *Kommunale arealplaner og reguleringsplaner kan ikke dispenseres fra uten videre. Dette er begrunnet med at et planvedtak bygger på en grundig faglig utredning, offentlig medvirkning og politisk prosess, må være forpliktende, og ikke skal kunne fravikes i hovedtrekkene uten etter ny og tilsvarende prosess. Bruk av dispensasjoner må derfor håndteres strengt, og i henhold til plan- og bygningsloven.*
- b) *Det kan ikke gis dispensasjon fra saksbehandlingsregler*
- c) *Vi skal arbeide for en reduksjon av dispensasjonsvedtak ut fra plan- og bygningslovens bestemmelser og intensjon samt til enhver tids gjeldende arealplan og reguleringsplaner.*

2.8 Hadsels behov

Arealregnskapet fulgte som vedlegg til kommuneplanens samfunnsdel er oppdatert, jf. vedlegg 3. Denne redegjør for hva vi har og fremtidige behov. Kort oppsummert kan vi hevde følgende:

- *Hadsels befolkning eldes*
- *Vi får en gradvis- men beskjeden befolkningsøkning*
- *70% av befolkningen bor i tettstedene*
- *Tettstedene øker i befolkningsmengde mens de fleste distriktene går ned*
- *Fysisk nedbygd areal øker*
- *Vi har et behov for byggeklare tomter til eneboliger. Dog ligger det nok boligarealer i planen, men de fleste er ikke byggeklare.*
- *Vi har nok areal for fritidsbebyggelse dersom man samler disse i allerede dedikerte formålsområder. Dog er det meste av slik bebyggelse spredt i LNFR-områder. Hovedutfordringen er om vi skal fortsatte å tillate spredte hytter overalt, eller om vi skal samle disse i områder for spredt fritidsbebyggelse. Samfunnsutviklingen går for det siste.*
- *Vi har et udefinert behov for mer planreserver for næringsvirksomhet, all den tid vi i utgangspunktet ønsker oss alle typer- og størrelser næringsvirksomhet. Arealbehovet er derfor vanskelig å predikere.*
- *Vi har et behov for strengere vern av natur, landbruk og reindrift. I fremtidig beitebruksplan vil en nærmere avklaring av utmarksbruk fremkomme. Derfor har vi behov for å revidere arealplanen når dette er klart*
- *Vi har et sterkt behov for å sikre oss mot mulige naturfarer*
- *Hva angår klima har vi et stort behov for å følge opp målsettingene om reduksjon av klimagasser slik det er angitt i kommuneplanens samfunnsdel.*
- *Vi har et behov for å få ned andelen av dispensasjonssaker*

3 Planens hovedinnhold

Kommuneplanens arealdel følger opp kommuneplanens samfunnsdel, jf. kapittel 5.7 *Overordnede arealpolitiske retningslinjer* samt vedlagte arealregnskap.

3.1 Planvask

I planprogrammet til kommuneplanen ble det vedtatt å vaske nåværende arealdel, der hensikten var å ta bort arealformål til utbygginger som ikke var benyttet eller i svært liten grad ble brukt. Bakteppet for bestillingen ligger i plan- og bygningsloven § 11-5 første avsnitt der det stilles krav om at arealplanen skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk, jf. kap. 1.2.

Kort oppsummert har gjennomgangen av nåværende arealdel hatt følgende «vaskeregler»:

- Ta bort eller redusere arealformål som ikke har vært benyttet eller i liten grad har vært brukt.
- Ta bort eller redusere arealformål som kommer i konflikt med dyrka, eller dyrkbar mark og innmarksbeite. Jf. jordloven og føringer i samfunnsdelen kap. 5.7 *Landbruk- og reindrift* bokstav a og b.
- Ta bort eller redusere arealformål som kommer i konflikt med reindrift, herunder trekk-leier og beiteområder. Jf. reindriftsloven og føringer i samfunnsdelen kap. 5.7 *Landbruk- og reindrift* bokstav c.
- Ta bort eller redusere arealformål som inneholder naturfarer som ras, skred, kvikkleire og flom. Jf. plan- og bygningsloven med teknisk forskrift, føringer i samfunnsdelen kap. 5.7 *Samfunnssikkerhet og sårbarhet* bokstav a, d og f og rapporten «*Naturfarekartlegging i Hadsel kommune*» utarbeidet av HRP (se vedlegg, ROS analyse)
- Ta bort eller redusere arealformål der byggegrunnen kan medføre ekstra CO2 utslipp som f.eks. myr.
- Ta bort eller redusere arealformål i strandsonen etter nærmere angitt juridisk byggegrense utarbeidet i henhold til fylkeskommunens veileder [«Funksjonell strandsonen og byggegrense i 100-meters beltet»](#) som igjen tar utgangspunkt i *Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen*.
- Legge til bebygd areal i distriktene (jf. NIBIOs AR5) som LNFR spredt boligbebyggelse, for å minke behovet for dispensasjoner.

3.2 Hovedinnhold

Jf. vedlegg 1 Arealregnskap jf. tabell 6:

Formål:	Areal i ny plan (daa):	Plan 2014 (daa):	Endring (daa):
---------	------------------------	------------------	----------------

Bebyggelse og anlegg

Boligbebyggelse, konsentrert:	908	1 486	-578
Fritidsbebyggelse, konsentrert:	73	1 169	-1 096
Offentlig, eller privat tjenesteyting:	86	0	86
Sentrumsformål:	27	0	27
Forretning:	45	0	45
Fritids- og turistformål:	118	84	34
Råstoffutvinning:	422	432	-10
Næringsvirksomhet:	129	769	-640
Idrettsanlegg:	280	359	-79
Andre typer bebyggelse og anlegg:	161	133	28
Grav- og urnelund:	78	56	22
Kombinert bebyggelse- og anleggsformål:	263	406	-143

Samferdselsanlegg og offentlig infrastruktur

Hovednett for sykkel (gang/sykkelvei):	85	0	85
Havn:	51	0	51
Parkering:	10	24	-14
Trasé for teknisk infrastruktur:	68	0	68

Grønnstruktur

Blå/ grønn struktur:	422	0	422
Naturområder:	891	0	891

Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift (LNFR):

LNFR:	525 426	518 391	7035
LNFR for spredt bolig- fritids og næringsbebyggelse:	654	0	654
LNFR for spredt boligbebyggelse:	2 238	11 124	-8 886
LNFR for spredt fritidsbebyggelse:	1 745	5 687	-3 942
LNFR for spredt næringsbebyggelse:	39	11	28

Bruk og vern av sjø og vassdrag:

Havneområde i sjø:	245	239	6
Småbåthavner:	37	67	-30
Akvakultur:	16288	14932	1 356
Drikkevann:	1 281	322	959

Båndlegging for fremtidig regulering:

Båndlegging for fremtidig regulering:	1233	1544	-311
---------------------------------------	------	------	------

4 Prosess og medvirkning

[Planprogrammet](#) anviser hvorledes prosess og medvirkning skal ivaretas. Innspill innkommet er alle behandlet i vedlagte konsekvensutredning. Følgende medvirkningstiltak har vært gjennomført:

1. Idémyldring i kommunestyret i 2018
2. Møte med samtlige elevråd i kommunen i 2019
3. Folkemøter for kommuneplanen (samfunnsdelen- og arealdelen) på Innlandet, Strandlandet, Sandnes, Melbu og Stokmarknes i 2019

4. Folkemøte om landbruket i 2019
5. Planforum med overordnet myndighet i 2021
6. Digitalt folkemøte
7. Åpent for innspill før planen ble laget i 2022
8. Plankaféer/åpen dag på Innlandet, Strandlandet, Sandnes, Melbu og Stokmarknes høsten 2022

5 Metodikk

Kommuneplanens arealdel må [konsekvensutredes](#) for alle nye tiltak som foreslås, eller ved endring av eksisterende tiltak. Hensikten er å avdekke om det enkelte tiltak kan få vesentlige konsekvenser for miljø og/eller samfunn, og om her evt. kan gjøres avbøtende grep. En konsekvensutredning må baseres på fakta og ulike føringer og ta utgangspunkt i plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger. Til hjelp i utredningen er her først og fremst benyttet to veiledere: [H-2487 B Konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven](#) utgitt av Kommunal og moderniserings-departementet, [T-1493 Konsekvensutredninger, kommuneplanens arealdel](#) utgitt av Miljøverndepartementet og håndbok V712 [Konsekvensanalyser](#) utgitt av Statens vegvesen. Sistnevnte kan også brukes på andre områder enn vei. I tillegg er benyttet mer fagspesifikke nasjonale veiledere der dette har vært aktuelt. For hvert tiltak skal det gjennomføres en forenklet vurdering av konsekvensen og der det er behov for ytterligere detaljering må dette løses gjennom plankrav om en egen reguleringsplan. Vurderingene er for øvrig basert på registreringer hos regionale myndigheter, nasjonale, regionale og ikke minst lokalpolitiske føringer, planfaglig skjønn, innspill fra innbyggere og evt. andre kjente opplysninger. Disse skal være saklige ut fra et kontrollerbart kunnskapsgrunnlag og på et beslutningsrelevant nivå. For nærmere beskrivelse av metoden, jf. vedlagte konsekvensutredning.

6 Omdisponeringer

Jf. arealregnskap tabell 7:

	Daa:
<i>Fra LNFR til andre formål:</i>	2435
<i>Til LNFR fra andre formål:</i>	9814
<i>Fra jordbruksareal (dyrka/dyrkbar/ innmarksbeite):</i>	699
<i>Fra skogsareal (mest uproduktiv):</i>	2609
<i>Fra åpen fastmark:</i>	2752
<i>Fra myr:</i>	689
<i>Fra bart fjell, grus- og blokkmark:</i>	12
<i>Fra varig snø, is og bre:</i>	0
<i>Fra ferskvann</i>	1

7 Planens samlede virkninger

- Planforslaget ivaretar regelverk og overordnede føringer på en bedre måte enn det vi har i dag
- Planforslaget legger opp til en reduksjon av utbyggingsområder som følge av planvasken (hva vi faktisk har behov for). Arealer er tilbakeført til LNFR.
- Planforslaget er forsiktig i forhold til nye næringsområder. Dette fordi behovet er vanskelig å fastsette i og med at vi er åpne for alle typer

næring. De største endringene kommer ved Fiskebøl (nytt næringsområde på Årnøya og nytt masseuttak ved Årnøya)

- Planforslaget vektlegger grønnstruktur, herunder naturområder med signifikante kvaliteter
- Planforslaget prioriterer drikkevann
- Planforslaget legger opp til klimagassutslipp, noe som kan oppfattes som negativt
- Planforslaget legger opp til omdisponering av natur- og jordbruksarealer, noe som kan oppfattes som negativt
- Planforslagets planbestemmelser er betydelig styrket av hensyn til byggesikker grunn, naturfarer, landbruk, forurensing, barn & unge.
- Reguleringsplankravene (når det kreves plan) er klargjort med bakgrunn i overordnet regelverk
- Planforslaget prioriterer *spredt boligbebyggelse* i områder der det befinner seg aktiv gårdsdrift slik at de aktuelle bygdene styrkes som igjen gjør det attraktivt å være bonde
- Planforslaget ivaretar reindriften i større grad
- Planforslaget legger opp til en differensiert byggelinje mot hav, og vassdrag noe som gjør forvaltningen mer dynamisk enn i forhold til lovens 100-meters regel.